

Izhaja vsakih štirinajst dni vsak drugi torek in stane po pošti ali na dom pošiljan za celo leto

80 kr.

Za tuje drž. več poštni stroški.

„Soča“

z „Gosp. Listom“ in „Primorcem“ stane na leto 5 gld. 20 kr.

PRIMOREC

Oglasi se plačujejo za trisopno peti-vrsto: enkrat 8, dvakrat 7 in trikrat 6 kr., večkrat po pogodbi. Vsa plačila vrše se naprej.

Posamične številke po 3 kr.

Uredništvo in upravnništvo je v Gosposki ulici št. 9.

Rokopisi se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Drag. Strucelj. — Tiska in zalaga „Gor. tiskarna“ A. Gabršček (odgovoren Jos. Krmpotič).

Volitve razpisane.

Dne 22. pr. m. je bil zaključen stari, obnemogli državni zbor. V zadnjem hipu je sicer poslanska zbornica sprejela dva važna načrta zakonov, t. j. o odpravi častnikarskega koleka in kolportazi ter o poslanski imuniteti, toda z razpuščenjem drž. zbora sta padla že sklenjena zakona — v vodo.

Vlada je razpisala takoj nove volitve. C. k. namestništvo v Trstu je izdalo še isti dan ta-le določila o novih volitvah na Goriskem:

I. Splošni volilni razred.

Vsi državljani moškega spola, kateri, ne da bi bili vpisani v občinskih volilnih imenikih, zahtevajo volilno pravico v splošnem volilnem razredu, morajo javiti in dokazati to svojo pravico v občinskem uradu svojega bivališča in to najdalje v roku **osem dni** od dneva razpisa teh volitev v občini.

Volitev volilnih mož v splošnem volilnem razredu se ima vršiti pravočasno.

Izvoljeni volilni možje sodnijskih okrajev: Gorica, Kanal, Ajdovščina (volilni kraj Gorica); Tolmin, Kobarid (volilni kraj Tolmin); Cerkljeva (volilni kraj Cerkljeva); Bole (volilni kraj Bole); Gradiška, Kormin, Červinjan, Tržič (volilni kraj Gradiška); Sežana, Komen (volilni kraj Sežana). Volilo se bode dne 10. marca jednega poslanca.

II. Volilni razred kmečkih občin.

Volitev volilnih mož v kmečkih občinah se ima vršiti o pravem času v občinah samih.

Izvoljeni volilni možje sodnijskih okrajev: Gorica, Kanal, Ajdovščina (volilni kraj Gorica); Tolmin, Cerkljeva (volilni kraj Tolmin); Bole (volilni kraj Bole); Sežana, Komen (volilni kraj Sežana). Volilo se bode v omenjenih volilnih krajih dne 16. marca t. l. jednega poslanca.

Izvoljeni volilni možje sodnijskih okrajev Gradiška, Kormin, Červinjan, Tržič bodo volili v Gradiški dne 16. marca t. l. jednega poslanca.

III. Volilni razred mest.

V ta volilni razred uvrščeni kraji, in sicer: Gorica, Kormin, Gradiška, Červinjan, Tržič, Oglej, Grad, Tolmin, Bole, Kobarid, Kanal, Ajdovščina, Sežana. Volilo se bode dne 18. marca t. l. jednega poslanca, in pri tem je vsak omenjeni kraj volilni kraj.

IV. Volilni razred kupčijske in obrtne zbornice.

Kupčijska in obrtna zbornica v Gorici, ki voli s kraji omenjenimi pod III. jednega poslanca, bode volila v svojem sedežu dne 20. marca t. l.

V. Volilni razred velikega posestva.

Za volitev opravičeni izmed velikega posestva vse grofije goriške in gradiščanske bodo volili v Gorici dne 22. marca t. l. jednega poslanca.

V Trstu, dne 22. januarja 1897.

C. k. namestnik:

Teodor vitez Rinaldini.

* * *

Čas za volilne priprave je razmeroma jako dolg, za burno agitacijsko dobo še predolg! Vrhu tega zborujejo umes deželni zbori! Kakó gre to skupaj, ne moremo lahko umeti!

Bližajo se torej važni dogodki za Avstrijo, važni posebno tudi za Slovence na Goriskem. Treba se je zategadel resno pripraviti na nje!

Prva skrb volilcev bodi, da ne zgubijo volilne pravice. Vsakdo naj torej pazi, ali je vpisan v imenik volilcev! Ako ni, naj se takoj pritoži, kar se zgodi s par besedami. Kdor ne zna sam dovoljno pisati, naj naprosi domačega duhovnika, učitelja ali koga drugega, vsak mu rad ustreže.

V peti kuriji, ki bo prva (10. marca) volila enega poslanca za celo deželo, ima volilno pravico vsak avstrijski državljani, ki je polnoleten in biva vsaj šest mesecev v isti občini. Ali plačuje kaj davka ali ne, na to se ne gleda.

V skupini kmečkih občin, ki pridejo potem na vrsto (16. marca), ima volilno pravico vsak polnoletni avstr. državljani, ki plačuje vsaj 5 gld. izravnega davka, brez ozira na to, ali je bil pri zadnji občinski volitvi uvrščen v I. ali II. razred. Ponekod so napravili volilne imenike za to skupino le iz volilcev I. in II. razreda zadnjih občinskih volitev. To je nezakonito, taki imeniki so neveljavni — in neveljavne bi bile vse volitve, ki bi se vršile na podlagi takih imenikov; to na znanje onim, katerih se tiče!

Enako je v skupini mest in trgov, ki bodo volili 18. marca.

V veleposestvu, ki bo volilo zadnje (22. marca), ima volilno pravico vsakdo, ki plačuje najmanj 50 gld. zemljiškega in hišnega davka, toda zemlj. davka mora biti najmanj 40 gld. — V tej skupini morajo paziti na svojo važno volilno pravico posebno oni, ki plačujejo davek pod dve davkariji. Tu bomo morali paziti za vsak glas, kajti nasprotniki se pripravljajo z vsemi silami, da bi nam vzeli ta mandat. — O pravem času izdamo in razpošljemo uradni imenik volilcev, kakor druga leta. Rodoljubi, pozor! Pazite, da bo reklamoval svojo volilno pravico v tej skupini vsakdo, ki plačuje dovolj davka.

* * *

Ako bodo vsi Slovenci, katerim tiče, vpisani kot volilci, tedaj smemo biti gotovi, da dobimo od petih — tri poslance; dva bi ostala Lahom, kar je še preveč za njih število v tej deželi. Slovenci bi dobili poslance v peti kuriji, v prvi skupini kmečkih občin in v veleposestvu. Lah pa v drugi skupini kmečkih občin (gradiščanskega okraja) ter v mestih in trgih.

V ostalem pa naj volilci ohranijo mirno, hladno kri. Slovenci na Goriskem moremo in moramo Boga hvaliti, da imamo taka dva zastopnika, kakoršna sta veleč. g. dr. Anton Gregorčič in Alfred grof Coronini, ki drug drugega popolnujeta. Njiju dosedanja uspehi so toliki, da jih vidi in čuti vsakdo, kdor ne živi z glavo v mehu. To vedó in javno govore tudi nasprotniki; posebno v nedeljo pri zboru polit. društva „Unione“ je dr. Venuti strahu trepetal pred tema zastopnikoma goriških Slovencev. — Nikdo o tem ne dvomi, da ona dva morata biti zopet izvoljena; upamo, da se ne bosta branila, prevzeti težavno in silno nevhvaležno nalogo ljudskih zastopnikov tudi za prihodnjo sesletno dobo.

Vsak goriški Slovenec sme torej zaupno zreti tudi v bližajočo se volilno borbo, kajti naša dosedanja državna poslanca gotovo ukreneta vse najboljše. Onadva vesta, kakošen veter piše gori na Dunaju, poznata vse potrebe slovenskega naroda, in bosta znala zategadel gotovo najboljše svetovati našim volilcem. Uverjeni smo tudi, da volilci bodo z zaupanjem gledali na njiju in na narodno vodstvo sploh, ki pač ima vedno le narodno srečo pred očmi.

Jedno pa moramo imeti trdno zapisano v glavi in sreč, namreč, da kakor smo imeli doslej dva poslance, ki sta skupno in složno delovala, takó naj bodo poslej delovali vsi trije. Na Dunaju glasove štejejo! Ako od treh poslancev le eden povleče na drugačno stran, kaj si bodo mislili visoki krogi o goriških Slovencih? Preziral, zaničevali nas bodo — in po zaslužnju!

Prihodnji trije slovenski zastopniki na Dunaju bodo morali biti torej edini in složni kakor jeden mož, — to bodi naše geslo za prihodnje volitve! In v tem imenu naj z božjo pripomočjo prične volilna borba! Rodoljubi, na delo! Imejte odprte oči na vse strani in poročajte nam takoj o vsakem sumljivem pojavu! Bog z nami!

Predelska ali bohinjnska železnica?

Kakor smo rekli že v „Primorcu“, vlada se je odločila za bohinjnsko črto. Sicer že dolgo časa ni nikaka tajnost več, da je vlada povsem popustila načrt Divača-Loka, da po drugi strani pripoznava prednosti predelske železnice, ali da se vkljub temu odloči za — bohinjnsko. Po letošnji razpravi v poslanski zbornici o proračunu železniškega ministerstva 13. in 14. pr. m. smo pa skoro že povsem na čistem, namreč: prav gotovo se bo gradila bohinjnska železnica, a ni še gotovo, ali se ista podaljša proti severju čez Karavanke ali čez Ture. Železniški minister je izjavil, da vlada predloži načrt zakona za zgradbo druge železniške zveze proti Trstu že prihodnjemu državnemu zboru. Resitev tega prevažnega vprašanja je torej — pred durmi.

Na tako izjavo železniškega ministra se je vršila 14. pr. m. velika razprava v poslanski zbornici.

Prvi je govoril kranjski poslanec gosp. Koblar. Sam je priznal, da po najnovejši izjavi železniškega ministra se mora takó rekoč posloviti od železniške črte Divača-Loka, ki mu je kot poslancu Kranjske najbolj pri srcu. Navajal je še enkrat razne prednosti te železnice, posebno ugodno zvezo s Puljem in bodočim tržaškim pristaniščem v Miljskem zalivu, ter dejal, da le mogočni uplivi raznih ciniteljev v krogih južne železnice so preprečili zgradbo železnice Divača-Loka. O predelski železnici je dejal, da bi ta koristila le Nemčiji. O bohinjnski črti pa pravil, da Kranjci ne bodo proti njej protestovali, ko ne morejo dobiti boljše žel. zveze s Trstom. Svetoval pa je, naj bi se ta nova železnica zvezala s postransko progo od Podbrda do Škofje Loke; po tej bi bila dovršena najugodniša zveza z Italijo od Gradca, Zagreba in celó od Karlovca po dolenski železnici. Nadalje je zagovarjal podaljšanje bohinjnske železnice skozi Ljubelj na Korosko. — Sklenil je z zahtevo, naj vlada predloži

novi zbornici vse načrte o drugi železniški zvezi s Trstom, torej tudi oni Divača-Loka, in z željo, naj bi se pri rešitvi tega vprašanja varovale avstrijske in ne nemške koristi.

Koroški poslanec dr. Steinwender je bil prav kratek; dejal je, da o teh železniških načrtih je napisana že cela knjižnica, da torej ni mogoče nikogar več prepričati, kdor ni še sedaj prepričan o veliki koristi železnice čez Predel in čez Ture. Predelska železnica bi bila na korist Trstu in na toliko večjo škodo Reki; zato se tej upirajo Madjari, ki so pridobili za svoje namene — vojaško upravo. Nam lajikom ni prav umljivo, zakaj bi se sploh kdaj morali bojevati z Italijo, in ako bi se bojevali, zakaj naj bi bila Avstrija v defenzivi in bi se izognila benečanske ravnani ter počakala Italijane šele na Koroškem ali na Kranjskem? Tudi tega ne moremo umeti, zakaj bi ne bilo mogoče primerno zavarovati soske črte? — Jako je radoveden, kakó bodo glasovali poslanci iz Češke. Ta železnica se ne zgradi v prvi vrsti za Češko, saj ni potreba, da mora prav vsaka železnica pospeševati koristi dežele češke. Nadejajo se torej, da bodo za to železnico glasovali poslanci obeh narodov na Češkem. — Poslanec dr. Steinwender se je v obče odločno potezal za predelsko železnico s podaljškom čez Ture.

Mladočeh dr. Kaizl je govoril s stališča, na katerem so češki poslanci nasproti drugi zvezi s Trstom. Govori se o zvezi s Trstom — je dejal. Toda: „kaj hočete zvezati?“ To je bitstvo prepornega vprašanja. Zvezati se hočejo notranje dežele s Trstom, toda kaj so te „notranje dežele“? — Na to omenja resolucije deželnega zbora tržaškega v korist črte Divača-Loka; omenja tudi znanega Combija, ki je povzdgal v tržaški trgovinski zbornici osamljeni svoj glas za ono železnico, češ: vsi ti so dosledni nasprotniki železnice čez Ture. Ta črta čez Ture se ne more niti imenovati avstrijska železnica; za Avstrijo bi bila le luksuz, brez prave vrednosti. — K sklepu svojega govora o tej železniški zvezi se ni izjavil toliko proti bohinski črti, marveč le oni čez Ture; mesto te naj bi se zgradila najprej železnica čez Karavanke z Gorenjskega na Koroško.

Sledili so še nekateri stvarni popravki, iz katerih je razvidno, da nekaj poslancev je za predelsko železnico s podaljškom čez Ture, ako pa te ne bi bilo mogoče doseči, da bi predelsko železnico nadomestila bohinska, drugi pa so odločni nasprotniki železnici čez Ture in zagovarjajo zvezo Trsta bodisi čez Bohinj ali čez Loko in dalje čez Karavanke.

Za katero se odloči vlada? Bohinska črta je skoro gotova, — o nadaljnjem teku pa bo še mnogo govorenja, toda skoro gotovo se bo prej gradil severni del in šele potem pride bohinska črta na vrsto.

V prihodnji državni zbor pa pridejo novi možje, in kdo vé, da-li ne z njimi tudi novi nazori, drugačnije težnje in drugačno umevanje avstrijskih koristij? Vsekakor pa je gotovo, da to pereče vprašanje se bliža končni rešitvi. Dal Bog, da bi se to zgodilo v čim večjo korist naše goriške Švice, ki najno treba novih občil, da si opomore iz težavnega gospodarskega životarenja k lepši, toliko zaželjeni lepši prihodnosti.

Goriške novice.

* **Razstava** dobitkov za loterijo ženske podružnice sv. C. in M. v Gorici je bila otvorjena učeraj ob 2. popoldne. Odprta bo tudi danes od 2. do 7. popoldne in jutri od 10. predp. do 2. pop.; potem bo žrebanje. (Glej določbe zadej.)

Vseh dobitkov, velikih in malih, je okoli 250. Svojeročni izdelki naših dam vzbujajo splošno zanimanje in občudovanje; saj so tudi res krasni, mnogi kar naravnost umetniško dovršeni, kdorkoli ima čas, naj ne zamudi lepe prilike, da si ogleda to razstavo dobitkov, ki so vredni najmanj — 30.000 srečk, in ne samo 3000.

Po razkazu v zadnji „Soči“ so došli še ti-le darovi:

Koledar s pisalnim orodjem, „Ridicule“

iz baržuna in etui s šivalnim orodjem od neimenovane dobrotnice. — Od učit. izobraževališča je došlo: Servič za likêr, obešalo za obrisalo (dar IV. tečaja c. kr. učiteljšča); krasna bonboniera in umetno vezana blazina za šivanke (dar III. tečaja); blazina za na zofo (dar II. tečaja); Par pantofeljev in domača kapa za gospode (dar I. tečaja). — Nazidna torba za brisalo prahu — neimenovane dobrotnice. — Ista, s slovenskim napisom, g.čna Mozelič, učenka 5. razreda. — Vrečica za pletivo, g.čna Ivanka Drufovka. — Enaka, g.čna Weitscher, učenka V. razreda. — Torba za kartače, g.čna Cej učenka V. raz. — Enaka od neimenovanke. — Shramba za rokovice, shramba za gobo, sachet, garnitura za umivalnik, blazinica za na toaletno mizo, pepelnik za pušilce (darovi g.čne Žele.) — Vrečica za ročno delo, g.čna Kletke, IV. tečaja; enako g.čna Knittl IV. tečaj. — Shrambo za posetnice od neimenovanke. — G.čna Karolina Drašček etui za ovratnike, Olga Drašček pa nazidni okrasek za časnike; oboje krasno izšivano svojeročno delo. — G.čna Arko, voditeljica slov. višje dekliske šole, blazinico za rute, bogato in umetno izšivano. — Gospod Oberdank J. v G. 6 lepih svečnikov. — Gospod Miha Zega v Kanalu 6 steklenic finega vina. — Gospa Ana Marega iz G. dve vazi za cvetlice. — G.čn Andrej Vogrič, glasbovodja „Gor. Sokola“, dva nazidna koška, zrcalo v okvirju, shrambico za ščet in podstavek, vse umetno pleteno iz papirja. Gospod Saksida iz Saksida v Dornbergu steklenico finega žganja. — Gospa Marija dr. Kosova v G. 5 gld. — Gospodična Ernestina Blažica, učenka 5. razr. Sloginih zavodov, podlago za svetilko. G.čna Ana Pavšič učiteljica v Medani, zaboj modre frankinje.

Bog živi take prijatelje naše mladine! Slava in hvala jim!

Ker je množina dobitkov petkrat večja nego se je s začetka pričakovalo, potrebno je žrebanje 2. t. m. začeti že ob 2. uri popoldne (na srečkah je napovedano ob 3. uri).

* **Najstarejši godec** goriške mestne godbe, Filip Pelizon, je umrl v starosti nad 80 let — pri godbi je bil 59 let. — Slovenecem je bil pokojnik dobro znan, ker je vedno sodeloval pri javnih plesih. Pogreb bo danes s celo goriško godbo.

* **Redek slučaj.** — Iz okolice našega mesta smo dobili nekaj brstja sadnega drevesa. To je v januarju pač redki slučaj!

* **Za strojarje in usnarje** — naše rojake — smo priobčili pred časom oglas, ki je ponujal lepó urejeno strojarno na slov. Štajerskem bodisi v najem ali v nakup. Ker štajerski Slovenci želé kakega našega strojarja z Goriškega, bi se temu brez dvoma dobro godilo, bolje nego tu doma, kjer je ta obrt že jako razprostranjena. Kdor bi želel izvedeti kaj več, naj se obrne na vodstvo „Goriške tiskarne“.

* **Požar v Podgori.** — Dne 28. pr. m. ob 4. uri popoldne je nastal požar na posestvu Dragotina Kocjančiča ter je uničil hlev in seno. Živino so se o pravem času rešili. Hlev in senik sta bila sicer zavarovana za 800 gld., toda škoda je večja kot zavarovana svota. Da se ogenj ni bolj razširil, je zahvaliti vrlim gasilcem iz papirnice, ki so hitro prišli na pomoč in s svojo neutrudno marljivostjo preprečili večjo nesrečo.

* **Iz Ozeljane** se nam poroča: V ponedeljek 25. t. m. pride 11 leten sin Št. S. k 13 letnemu Fr. Kristančiču, ki služi pri sedcu prvega posestnika, ter sproži neko pištolo, o kateri se ne vé, kako je prišla njemu v roke, pri tem pa zadene baš sobo pometajočega Kristančiča v ramo, ter ga precej rani. Seveda deček ni mislil nič slabega, a vidi se, da nekateri stariši premalo pazijo na otroke, kateri po nepaznosti pridejo do strelnega orožja ter nehoté ponesrečijo sebe ali druge.

* **Furlan v Ameriki.** — Neki Ivan Salvador iz Perteol se je preselil v južno Ameriko in sicer v Ribearo-Preto. Ta mož je iznašel nekaj čudodelen esicatojo za kavo; časopisi jako hvalijo to iznajdbo. Vlada mu je dala patent na njo; imenoval jo je „... Salvador“. Bog daj srečo!

* **Bralno in pevsko društvo v Ajdovščini** vabi k veselici s plesom, katero priredi dne 7. februarja 1897. v prostorih društva „Edinosti“ po sledečem sporedu: „Domovini“, mešan zbor, ugl. F. S. Vilhar. 2. Slavnostni govor. 3. „Kmečko deklet“, mešan zbor, ugl. I. Laharnar. 4. „Divja rožica“, dvospev za sopran in alt s spremljevanjem glasovira, ugl. H. Volarič. 5. „Naša pesem“, mešan zbor, ugl. I. Laharnar. 6. Igra: Gluh mora biti. 7. Ples. Med veselico in plesom svira znamenita Postojnska godba na lok. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Vstopnina k veselici 30 kr., sedež 20 kr. Vstopnina k plesu za plesalce 1 gld., plesalke proste. Vstop k plesu je dovoljen proti izkazu vabila. Kdor ni prejel vabila, in se želi udeležiti plesa, naj se oglasi pri katerem društvenem odborniku. Mladini pod 16. starostnim letom je zabranjen brezizjemno vstop na plesišče. K mnogobrojni udeležbi uljudno vabi odbor.

* **S Tomaja na Krasu** poročajo: Pri nas nameravamo ustanoviti posojilnico in hranilnico za tomajsko županijo, najrajše po Raiffeisenovem sistemu. Posojilnica je zelo potrebna, ker so ljudje navadno na jesen prisiljeni, ali si denar od oderuhov izposoditi, ali pa teran pod ceno prodajati. Denarja bi imela, upamo, posojilnica časoma dosti za svoj delokrog, s početka bi nam ga pa morda primanjkovalo; zato nameravamo z drugimi večjimi zavodi v zvezo stopiti, n. pr. s „Centralno posojilnico slovensko“.

Častna občana. — Starešinstvo črniške županije je imenovalo veleč. g. dr. Ant. Gregorčiča in Alfreda grofa Coroninija svojima častnima občanoma. Zaslugam priznanje!

Škofovo posvečenje. — Novi krški škof dr. Anton Mahnič bo posvečen v Gorici 7. februarja. — Novi škof je dobil od raznih strani prav dragocenih darov; posebno bogato se je izkazala Ljubljana. — Jeden del goriške duhovščine (večinoma njegovi ožji somišljeniki) mu pripravlja krasno in bogato vezan slovenski misale (glagoljaški).

Osebnostne vesti. — Naš rojak iz Kanala gosp. Rihard Malnič je bil imenovan dvornim tajnikom v VII. činovnem razredu pri upravnem sodišču na Dunaju. Čestitamo.

V Kanalu je umrl č. g. Anton Ukmar, vpokojeni vikar marijacejski, v 92. letu starosti. Rojen je bil 3. maja 1805. v Vrhpolju na Kranjskem, v mašnika posvečen pa je bil l. 1833. Sprva je služboval kot duh, pomočnik v Kanalu, potem pa nad 50 let pri Marijaceju nad Kanalom. L. 1884. je bil odlikovan z zlatim križcem za zasluge. — Pokojnik je bil znan kot izvrsten družabnik, vedno poln zdravega dovtipa in nedolžne šale. Pogreb je bil sijajen; od vseh strani so došli prijatelji in častilci, da mu skažejo zadnjo čast. — V. l. n. m. s.!

Deželni zbor. — V torek 26. pr. m. se je sešel zopet deželni zbor goriški k II. seji, da nadaljuje svoječasno odloženo delovanje. Ob 11^{3/4} uri je otvoril deželni glavar Nj. Vzvišenost g. grof F. Coronini sejo. Poročilo deželnega odbornika in poslanca dr. Tume o računih za l. 1895. in preudarkih za 1897. vseh zalogov, ki so v deželni upravi, se je odobrilo brez razprave, isto tako poročilo posl. Verzegnassi-ja v presežku troška za popravo poslopij slov. oddelka deželne kmetijske šole in poročilo dež. odbornika in posl. Pajer-a o nekaterih podporah, ki so se potrdile. Temu je stediła volitev v razne odseke; radi odsotnosti večine slov. poslancev sta se volila samo finančni in peticijski odsek. V prvega so bili voljeni od slov. poslancev gg.: Berbuč, dr. Gregorčič in dr. Rojč, v peticijski odsek pa gg.: grof Alf. Coronini, Lapanja, dr. Tuma in dr. Abram. Na to je zaključil ob 12^{1/2} uri deželni glavar sejo. Prihodnja seja se skliče, kadar se za njo nabere dosti gradiva ter se to objavi poslancem pismeno.

Osem slovenskih poslancev je odšlo, ker so bili nejevoljni, da so morali dolgo čakati na Italijane, katerim se ni mudilo nikamor, kar se čisto dogaja. Najslabše je bilo to, da so bili poklicani iz klubove sobe v drugem nadstropju, češ, da seja prične; mesto tega

so čakali in čakali v mrzlih hodnikih. kdaj se gospodom Italijanom poljubi priti k seji. Ker čakanja ni hotelo biti konec, so zapustili deželno poslopje. Preostala poslanca dr. Gregorčič (ki se je pogajal z načelnikom laškega kluba), in dr. Tuma sta pripomogla, da se je seja sploh lahko vršila. Na dnevnem redu so bile itak suhe formalnosti.

Agro monfalconese. — Vsled interpelacije naših poslancev je bilo ministerstvo že opustilo namen, da se to pereče vprašanje reši kar „prijateljski“, s tem, da vlada brezpogojno vliše furlanskim bogatinom 660.000 gld. v žep. To je resnično! Minister je bil že izjavil, da ta zadeva pride zopet v deželni zbor goriski.

Toda grof Franc Coronini je zmagal proti ministerstvu samemu, kajti on noče, da bi reč zopet prišla v deželni zbor. On hoče, naj bogati Lahi kar brezpogojno dobé teh 660.000 gld. v grlo, a Slovenci naj se le pulimo z njimi za vsak groš. Ne vemo, kaj vse je počel ta znameniti slovenski župan, ali faktum je, da je edini on pripomogel do tolikega uspeha furlanskih bogatinov. Zato pa mu lahonski listi pojejo hosano! Grof F. C. je od nekdanj v največjo škodo goriskih Slovencev, to smo govorili že mnogokrat!

Slovenec v Gorici. — Ker hočejo Lahi vtikati svoje nosove celó tječaj, kjer ni nikakega upanja na uspeh, dajmo jim tudi mi opravila v Gorici, da bodo morali precej hudo napeti vse žile, ako bodo hoteli častno zmagati. Zetegadel je potrebno, da vsak Slovenec pazi, da dobi volilno pravico, ki mu tiče. — Volilno pravico v V. kuriji ima vsak avstrijski državlján, ki je spolnil 24. leto starosti in biva vsaj 6 mesecev v Gorici. Gospodarji, ki imajo take osebe v službah, so dolžni naznaniti jih anagrafskemu uradu na magistratu, da jih ta vpiše v volilni imenik. — Naši rojaki naj se torej porinejo za volilno pravico, kajti vseh slovenskih glasov bi moralo biti v Gorici prav lepo število. Na delo! Čas je kratek, le do 2. februarja!

Dr. Gregorčičev protikandidat. — Raznesla se je vest, da veleč. g. dr. Anton Gregorčič bo letos kandidoval v peti kuriji. — „Corriere“ je na to že vedel poročati, da proti njemu nastopi neki socialista Marn, ki je po rodu sicer Slovenec, po svojih teorijah pa brezdomovinec. — Nam se ne zdi niti od daleč verjetno, da bi povsem neznan človek imel toliko zalostnega poguma, nastopiti na Goriškem proti veleč. g. dr. A. Gregorčiču! Sicer je vsakdo sam gospodar, ako hoče biti smešen. Takó daleč nismo še na Goriškem!

Polkovnik Monari pl. Neufeld je umrl 12. t. m. v Gradcu v 68. letu. Rojen je bil v Šempasu pri Gorici. L. 1847. so ga potrdili k vojakom, kjer se je popel od prostega vojaka do polkovnika. Udeležil se je več vojen in bil večkrat odlikovan. Pred desetimi leti je bil šel v pokoj.

Črnogorski naslednik knežič Danilo se je peljal v nedeljo 24. pr. m. popoldne s poštanim vlakom mimo Gorice v Firenze.

Lepaki v štirih jeziki. — V nedeljo 24. pr. m. so nalepili po vsih oglih goriskega mesta lepake za volilce pete kurije. Izdane in podpisane so bile te objave od c. kr. namestnika, tiskane pa v štirih jeziki: italijanskem, nemškem, slovenskem in hrvaškem. — Drugi dan v ponedeljek, na vse zgodaj smo pa opazili, da je slovenski in hrvaški del pri vseh lepakih odtrgan in da so večinom na tak spraznjeni prostor prilepili volilne oglase mestnega magistrata — seveda samo italijanske. Tako se v Gorici spoštuje podpis c. kr. namestnika, naših Lahov najboljšega prijatelja. No, zamere ne bo, to vemo! Kaj pravijo Slovenci, kdo se za to briga?

Che appetito! — Goriska dežela bo volila pet državnih poslancev, a od teh bi jih Lahi imeli radi — štiri, t. j. kmečkih občin furlanskih, v veleposestvu, v mestih in trgih in v — peti kuriji. Na preporodnem obnem zboru laškega polit. društva „Unione“, (sloga), ki se je vršil

24. pr. m. v Gradišču ob Soči, so namreč sklenili na predlog neizogibnega dr. Venutija iz Gorice, da v vseh teh skupinah postavijo svoje kandidate. — Torej celó v peti kuriji, dasi jim je znano, da imamo Slovenci skoro 100 glasov večine! Che appetito! Naj jim le gre v slast, zavednost slovenskih volilcev jim že prekriža račune!

„Unione“ v Gradišču. — Veliko let je spalo to polit. društvo, a letošnje volitve so ga obudile. V nedeljo je bil njega drugi rojstni dan v Gradišču ob Soči, pri katerem je imel zlasti dr. Venuti svoj dobro premišljen delež, spustil je namreč zopet jeden onih govorčkov, ki so vselej prej napisani in se odlikujejo po drznem zbadanju nas Slovencev. S tem govorom se je nameraval priporočiti Furlanom, da bi pa njega izbrali, ako bi se znova uprli dr. Maraniju, kateri bi postal potem — župan goriski. Takó bi ostalo vse „v zlahti“; ali Venuti župan in svak Marani poslanec, ali pa Marani župan in svak Venuti poslanec. Buon appetito, signori! Kdor zna pa zna, per baccho!

Pri tem shodu so bili navzoči dež. poslanci Venuti, Marani, Panigai, Michielli in Verzegnassi; od županov jih je bilo v vsem — 12, vstevši goriskega in ločniškega, kar je ubogo malo! Predsednikom je bil izvoljen dr. Pajer, podpredsednikoma pa Alfred Lenassi iz Gorice in conte Eng. Valentino iz Tržiča; odborniki so: Dreossi Giuseppe iz Červinjana, Kürner, dr. Graziadio Luzzatto in Paternolli iz Gorice, župan Vergna v Farri in dr. Waiz iz Kormina.

Čehovinov spomenik. — Iz Branice se nam piše: „Naš rojak (rojen v Kobdilju) gospod Makso Fabiani, dipl. arhitekt in docent na dunajski tehnik, je ogledal na licu mesta prostor, kjer naj bi stal Čehovinov spomenik. Izbral je mesto za spomenik nad novo cesto in sicer na vzvišenem kraju. Tako, da se bo videla rojstna hiša v ozadju, spomenik pa se bo videl po celi dolini, torej tudi s ceste, ki pelje iz Vipave v Trst. G. Fabiani je že izmeril kraj in hoče napraviti ves načrt, vse brezplačno.“

Radodarni doneski. — Za „Slogine“ zavode so došli dalje ti-le darovi: Župnik Berlot Anton na Vogerskem 6 gld. — Kaplan Alfonz Blažko v Podmelcu 2 gld. — Janko Savnik na Dunaju 1 gld. — Na Silvestrovo pri Sv. Luciji nabrala v veseli družbi g.čna Avrelija Kovačič 2 gld. 30 kr. — Miklavč Franc v Volčah 1 gld.; isti poslal 70 kr., katere so zložili v družbi R. M. in F. H. — Dež. sod. predsednik dr. Anton Tušar v Rovinju 5 gld. — Miklavč Roman v Volčah nabral v veseli družbi pri Lomjanu 2 gld. — Ličen Maks v Rihembergu 2 gld. 30 kr., katere so zložili na čast Jovanovemu godu v gostilni „pod hribom“. — Carnelli Franc v Pazinu gld. 3.06, katere so zložili povodom imendana prijatelja Ernesta pri časi vina. — Župnik Gergolet Andrej v Slovencu poslal 7 gld., katere so zložili A. B. v Kožbani 2 gld., A. V. v Hruševljah 2 gld., neimenovan, F. O., M. K. in Z. A. po 50 kr. ter. P. A. 1 gld. — Ženska podružnica sv. C. in M. v Ajdovščini 5 gld. — Kaus Ivan v Šmarijah gld. 4.65, katere so zložili somišljeniki. — Župan Gruntar Franc Šmarijah 3 gld. — Makovec Alojzij v Brjah 2 gld., katere so zložili večinoma oni iz Polja. — Dežel. poslanec Ivan Lapanja v Kobaridu 3 gld. — Dekan J. Filipič v Ločniku 4 gld. — Kenda Franc, orožn. postajevodja v Omišu (Dalm.) 80 kr. — Šturm Franc v Schardingu na Tirolskem 50 kr. — Ivančič Josip, c. kr. prof. za jan. 5 gld. — Šantel Ant., c. kr. prof., za dec. in jan. 2 gld. — Kavčič notar 1 gld. — Koren Anton 1 gld. — Blažan Franc 1 gld. — Velep. Anton Grauner iz Oslavlja gld. 1.50

Ako je kdo poslal po novem letu kak dar na nas, da ni bil objavljen, lepo prosimo, da se nas o priliki opozori. V tem času je enak promet pri nas zelo velik, da je prav mogoče pri vknjiževanju takó pomešanih pošiljatev kaj prezreti.

Rodoljubnim dobrotnikom iskrena zahvala!

Iz Devina, 27. jan. — Zadnja „Soča“ pravi: „Corriere“ piše, da goriska podruž-

nica „Legina“ je imela lani izborne dohodke, in vsled tega bo mogoče kmalu odpreti laško šolo v Devinu, kateri mora biti italijanski. — Ali slavni „Corriere“ se jako moti, ako misli, da bo Devin italijanski, kateri nikdar ni bil, ni, pa tudi ne bo! Da devinska zemlja ni italijanska, kaže se povsod dovolj jasno. Tista peščica Italijanov, katere je prinesel večjidel veter iz vseh delov sveta, nimajo nič posestva, nimajo niti svojih bivališč — izjema je jako, majhna — in skoraj vsi bi morali lakote umreti, ako bi ne zaslužili za živež v tovarni sardin. Dokler ni vsiljevala „Lega“ svoje šole Devinčanom, je bilo vse v miru v narodnem oziru; a kakor hitro je začela „Lega“ vtikati svoj nos med Devinčane, se ve, se je krepka slovenska stranka začela braniti. Naj tudi „Lega“ napravi svojo šolo v Devinu, Slovenci se tega nikakor ne ustrašijo. Radi par Italijanov se Devin gotovo ne poitalijanči, ker Slovenci storijo svojo dolžnost, da bodo vzgojevali svoje otroke v slovenskem duhu ter nikoli ne dovolé, da pade njih nedolžna deca tujcu in irredenti v pest. In s ponosom bodo Slovenci vedno slobodno smeli klicati: „Devin je naš!“

Irredente ni! — Takó zatrjuje vsak hip celó velepobožna „Eco“, ki je udrihala po naših poslancih, ako so govorili o „irredenti“. Evo zopet nov dokaz, koliko je opravičen gnjev katoliške „Eco“:

V tržaškem „Piccolo“ smo čitali zadnje dni jako zanimiv odlok c. kr. okrožnega sodišča v Trstu. Reč je bila ta: Dne 26. oktobra pr. l. je bil „Piccolo“ zaplenjen radi nekega članka, v katerem se je govorilo o cvetličnem šopku, kateri so poklonile tržaške gospe(?) kneginji Jeleni povodom njene poroke z italijanskim kraljevičem. Proti tej zaplembi je podal urednik utok, kateri je pa okrožno sodišče odbilo in sicer z jako zanimivo razsodbo.

V tej razsodbi čitamo med drugim tudi to-le: „essiste di fatto, ed è notorio nelle nostre provincie del Litorale e del Trento, un partito malcontento del presente ordine di cose, che intende ed anela ad un distacco delle suddette due provincie del nesso della nostra Monarchia ed all'annessione delle stesse al vicino Regno d'Italia“, potem pa nadaljuje, da je stranka hotela pokazati svoja protidinastična čustva tudi s tem šopkom, čeprav se v listu pripisuje ta dar tržaškim gospem. To je jedro uradnega spisa, seveda, v njem se podajajo še mnogo drugih obširnih razlaganj.

Torej iz tega razvidimo, da tudi oblasti, zlasti sodniške, ne morejo več prikrivati istinitega dejstva, da obstoji v Trstu, Gorici in Istri (Trient pustimo na stran, ker ne zadeva nas) protidržavna, protidinastična, torej uprav revolucijarna stranka. Vse, kar so doslej pisali slovenski in hrvaški listi o tem proliavstrijskem rovanju Lahov, je potrdilo celo prvo sodišče, ki čisto jasno pravi, da je stranka okoli „Poccola“ nevarna državi. Ta pa je prav tista stranka, ki ima večino v tržaškem magistratu in tudi večino v isterskem deželnem zboru, Tej stranki pripada tudi vitez Rinaldini, ki je poznan kot velik Italijan in ki zagovarja „quel partito malcontento“, poleg tega pa smo se velikokrat že prepričali, da se gode tej stranki na ljubo vsa mogoča nasilstva in nezakonitosti od strani vlade in njenih organov proti slovenski večini prebivalstva.

Ako opažamo z jedne strani, da okrožno sodišče s prstom kaže na italijansko večino ter jo naravnost obsoja kot revolucijarno, z druge strani pa vidimo dejstvo, da je tu 118.000 Lahov in 184.000 Slovencev in Hrvatov, da pa Slovenci in Hrvati, dasi po številu v večini, niso niti v manjšini zastopani v deželnem šolskem svetu, da je mnogo njih občin po vladni sili v nasprotnikih rokah, da se jim ne priznava jezik niti v uradih, niti v šolah, kakor tudi ne v mnogih občinskih zastopih in še manj v dež. zboru, nehoté nam se vsiljuje vprašanje: vedó li na Dunaju, kaj in kako njihova vlada dela v teh krajih?

Mislimo, da ne vedó.

Dokler bodo Lahi gojili protidržavna čutstva, dotlej se nam bo zdelo mogoče, da

se med Slovane nalašč zasaja nezadovoljstvo, češ, kar se na Dunaju zapove, to izvršuje Rinaldini, vse pa kaže, da hočejo Slovane čisto podjarmiti in s silo zaprečiti, da se ne more razširjati slovanski duh.

Te politike ni težko razumeti. Željo, da se nemški propagandi ogladi in odpre pot do jadranskega morja, pospešuje neka gospoda na ta način, da v prvi vrsti udriha po nas Slovane, in nas hoče zatreti; pri tem puščajo čisto v nemar dejstvo, da doje na svojih prsih neko drugo, irredentovsko kačo. Po naših mislih je to nemška, strankarska politika, nikakor pa ne državna. Le strastni Germani morejo isto zagovarjati, kateri pa niso nikakor dobri in verni državljani, ker ne gledajo na to, je li ista v korist Avstrije, in tudi ne, da se po tej politiki izroča Avstrija nevarnim viharjem, katerim sledé še nevarnejše posledice.

V ostalem pa ostanemo glede na irredentizem pri načelu: borili se proti njemu, kjer navaljuje na Slovanstvo, drugače pa le hladnokrvno gledati in prepuščati vladi in njenim organom, da ž njim obračunajo. To načelo je najbolje za nas, ker smo prepričani, da vladni organi z jedne strani nas pozivajo proti irredentizmu, na drugi strani pa se prav istega poslužujejo proti nam Slovanom.

Morebiti nam bo kdo očital, da to ni lojalno. Tudi za to imamo odgovor: ako se od nas zahteva, da nastopamo proti tej stranki, tedaj tudi mi zahtevamo, da nam visoki krogi gredo na roko, kjer in kadar se boré te stranke proti nam; da bi pa mi morali pomagati vladi v boju proti tej nevarni stranki brez vsake koristi zase, to se pravi, z nami postopati kot z robom, nikjer pa ni pisano, niti v božjih niti v cesarskih zakonih, da moramo vedno ostati robje. Ako visoki krogi mislijo, da irredentizem ni nevaren Avstriji, potem se tudi nam ni treba brigati zanj, če pa nasprotno mislijo, naj si pa zapomnijo besede: Teh pokrajin ne morejo očistiti irredente niti orožniki, niti komisarji, niti sodišča, niti ječe, pa tudi ne vešala, pač pa dajte nam sedaj zatiranim Slovincem in Hrvatom, kar nam gre po svetem pravu, zadovoljite veliko večino deželnega prebivalstva in — irredenta izgine kot kafa z naših tal.

Nur Lumpen sind bescheiden! — Tako si najbrže misli goriški dopisnik irredentovske „Patria del Friuli“, — sicer bi ne mogel tako infamno lagati o raznih osebah. O trgovcu Juriju Mosetu je dejal, da je „renegat brez veljave“, ker se je trikrat proglasil za Slovence „nel giornale cloaca del famigerato Gabersceg“, — dasi je g. Može iz Vipave doma, kjer ima brata prav dobrega rodoljuba. — Lekarja Gironcolija v Gosposki ulici zopet napada, ker ima na enem oknu napis „Lekarna“, češ, da radi tega vse meščanstvo obžaluje g. Gironcolija. Resnica je, da razun par pobalinov in irredentovskih zagrizencev se živ krst nad tem ne spodtika. — Posebno se pa ta dopisun zgraža, da jeden Lenassi, jeden Pauletig in Rubbia hodijo na lov — z jednim Jerkičem. Doslej se to sicer še ni zgodilo, toda, vprašamo, ali bi imenovani gospodje kaj zgubili na svoji časti, ako bi bili res šli na lov z vseskozi poštenim fotografom g. Jerkičem?

Smešno je, kakó je g. Pauletig hitel preklicavati, češ, da ni šel na lov z g. J. Ali mu je toliko do teh lopovskih dopisunov v tem irredentovskem listu, njemu, ki je vseskozi slovenskega rodu iz prvega kolena? Ali hoče, da napišemo v krasnozvočnem podlistku, kakó je prišel od Slovencev v Gabrijah pri Mirnu (kjer še živé strici in bratranci kot dobri Slovenci!) do goriškega bogatega — cavaliere! Dà, zanimive životopisne črtice bi to bile, — in kakó bi se čitale, vse drugače nego — lopovski dopisi v „P. d. F.“, kamor ne sega oblast našega kazenskega zakonika!

Najpodlejšje govori o peku g. Draščeku, ker je odstranil sramotni laški napis, za kar mu gre vsa čast. Pravi, da „il famigerato Gabersceg“ je pisal D. brezimno pismo, v katerem mu grozi z bojkotom, ako v 48 urah napisa ne odpravi. V to sta ga spodbudili

dve dekleti, ki sta v službi pri Draščeku. Na to sledé infamne, žaljive opazke o teh dekletih. Da je zlagano prvo in drugo, ni treba omenjati. Prvemu ni treba pisati anonimnih pisem, ker stori lahko s svojim podpisom ali pa govori osebno, kar je v tem slučaju tudi storil. O dveh omenjenih dekletih pa se more reči, da jima je le v čast ono, radi česar ste takó podlo napadani in irredentovskemu našilu.

S takimi lopovi imamo opraviti v Gorici! Laž, obrekovanje, zasmehovanje — to je orožje „avite culture“.

Pozabljen utok. — Že meseca septembra je podal naš tiskar v imenu več drugih pritožbo na namestništvo proti izključno laškemu uradovanju mestnega magistrata goriškega, kateri misli, da nad njim ni nobene oblasti več ne avstrijskih zakonov. Toda namestništvo še do danes ni rešilo tega utoka! Kaj to pomeni? Ali se mar boji srpih brk Venulijevih? — Upamo, da se to vprašanje tudi enkrat reši, kakor se spodobi. Goriški magistrat mora uradovati enako v slovenskem kakor v laškem jeziku; dokler se to ne bo godilo, ne bo miru!

Zloraba na poštah. — Dohajajo nam glasovi z dežele, da veliko „Soč“ in „Primorcev“ se zgublja; drugi dobivajo tiste za več dni prepozno, vse zamazane, ker so šli že skozi več rok. — Doznali smo, da na več krajih naši zagrizeni nasprotniki, ki sicer naše liste prepovedujejo pod „smrtnim grehom“, zlorabijo potrpežljivost naših naročnikov in zapeljujejo e. kr. poštarje k velikim nerednostim, da ne rečemo huje. Takó se nam prirožuje naročnik iz Višnjevka, da je poslal po „Sočo“ v Biljano že v soboto leden, a je ni dobil; šele v nedeljo zvečer mu je došla, ali vsa povaljana in zamazana. Ker pošiljamo na pošto v Biljani po 9 iztisov v skupnem zavitku, je naravno, da se je „Soča“ tako pomazala na tamošnji pošti. Naročnik pravi, da se mu često takó dogaja, kajti tamošnji poštar posoja „Sočo“ gospodom, ki sicer pravijo, da je greh čitati jo, kar pa za nje ne velja. Proti takemu ravnanju e. kr. poštarja v Biljani tem potom protestujemo in prosimo e. kr. poštno ravnateljstvo, da primerno ukrene.

Neverjetno, gorostasno! — Iz Tolmina smo prejeli te-le vrstice: „C. kr. notar dr. Ign. Kotnik je zahteval v svoji kazenski obravnavi dne 30. dec. proti gospodu Josipu pl. Premersteinu v Tolminu (zaljenje časti), naj se obravnava vrši v nemškem jeziku. Ker je zatoženec temu nasprotoval, se je obravnavalo z zasebnim tožiteljem dr. Kotnikom nemški, z zatoženecem pa slovenski. Konečni izid obravnave priobčimo v „Soči“ po zapisnikih“.

Takó poročevalec. Neverjetno, gorostasno! In vendar je naš poročevalec mož, ki ne bo takó očitno lagal! Pri vsem tem ne moremo še prav verjeti tej novici! Prosimo natančnejšega poročila!

Mein Lieben, was willst du noch mehr? — „Corriere“ piše o dr. Maraniju, da je odločen nasprotnik „alle megalomanie slovene“, potem pa pravi: „Di più l'on. Marani già in questi due mesi ha saputo dimostrare la sua attività (bum!), il suo zelo (to pa to!), e tutte quelle attitudini che lo designano a rappresentare degnamente Gorizia ed i suoi centri friulani più importanti“. — Kdor umeje italijanski, se bo krohotal, ko bo čital ta slavospev goriškega oficijozna. Ali ga bo dr. M. tožil radi — zaljenja časti? Svoji časti je dolžan to storiti!

O napisih v Gorici. — Naši Slovenci se zelo bojé, postaviti slovenske napise nad svoje štacune ali delavnice, dasi skušnja pokazuje, da kaj takega samo koristi. Ako odpade kak zagrizen lahon, pride namesto njega deset Slovencev. Ne preteče 20 let, ko bodo vsi Lahi radi postavljali tudi slovenske napise, da bi jim kaj pomagalo!

Naš rojak g. Karol Drašček si je postavil lepo novo hišo na Kornu; vsak Slovenec je bil vesel tega napredka domačega obrtnika. Toda, ne vemo po kaki zmotnjavi, nakrat se je zablížal po dveh straneh hiše lep napis z pozlačenimi črkami: Pistoria Carlo Drascik. Celó priimek je bil pokvarjen. Kaj takega ni nikdo pričakoval od

znanega slovenskega moža, trdega Slovence. Toda tudi g. D. ni maral za tak napis in dal ga je odpraviti. Neki lahoni so radi tega hudo zabavljali proti g. D.; med tem se je baje odlikoval trgovec z jestvino De Blas na Kornu.

Gospod D. naj bo prepričan, da je storil svojo dolžnost, katero bo odobral tudi vsak razsoden Italijan. Na lahonske zagrizence pa naj se ne ozira, kajti kmalu pride čas, ko taki ljudje še za suho polento ne bodo imeli, kaj li šele, da bi kupovali kruh pri pekih! Ko bodo vsi Slovenci vršili svoje narodne dolžnosti, pa se zgodi to, kar pravimo!

Legia Nazionale. — Da ta politična šolska družba v svoje politične namene dobiva denar iz Italije, — kdo tega ne vé? Tudi oblastnijam je to znano, a nikdo se radi tega ne vznemirja. — Tudi v soboto je bil v sosednjem Vidmu sijajen ples akademiške mladine v korist „Legia Nazionale“. Listi so polni hvale o tem plesu. Prostori so bili okrašeni tudi z grbi onih italijanskih dežel, ki „še vedno ječe pod avstrijskim jarmom“. (Te besede so izpustili v Avstriji izhajajoči ital. listi, kar je pač naravno.) Da se te dežele kedaj „odrešijo“ v to naj pomaga — „lega nazionale italiana“.

Kaj naj rečemo mi na vse to?! Nič! Ako se e. kr. avstrijske oblasti ne brigajo za take pojave, tudi nas Slovencev vsled njih ne bo glava bolela. Samo to rečemo, da do nas Slovencev naj se ne obračajo za pomoč, ako bodo kdaj taki pojavi rasli čez glavo tistim, ki se zdaj takim „otročarijam“ le posmehujejo. — Dostavljamo, da na tem plesu v Vidmu so bili tudi nekateri Goričani! — Recimo, da bi dali v Moskvi kak ples v korist družbi sv. C. in M., kak krik bi zagrali vsi nemški in laški listi!

Irredentovski listi bi najraje od same jeze iz kože skočili. Pred nedavnim časom je hvalila odlična italijanska pisateljica gospa Caterina Pigorini-Berri mladostno moč in velikodušne čednosti Slovanov, zlasti Slovencev in Hrvatov, v deželah, kjer pridejo v dotiko z Italijani. No, pa to ni še vse. V Rimu izhaja zelo ugleden list „La vita italiana“, kateri ima na prvi strani sliko Dante-ja in kateri ureduje dobro znan profesor Gubernatis. V tem listu je vseučilišni profesor Sergi napisal članek, v katerem dokazuje ne samo, da je Trst slovensko mesto, temveč tudi, da so na vsi beneški zemlji s početka stanovali Slovani, katere so Latinci pokvarili in raznarodili. Poleg tega pa isti profesor ostro obsoja način, po kojem preganjajo in tlačijo Italijani Slovence in Hrvate. Lahko je torej umevna jeza irredentovskih listov, katero so vzdignili zoper tako pisanje, češ, da je istemu namen hujskati Slovence in Hrvate na boj za Benetke, ter da pospešuje željo, da se na stolpu sv. Marka razvije slovenska trobojnica. Nam, Slovincem in Hrvatom sicer ne more pomoči glas prof. Sergi-ja, ako si sami ne bomo pomagali ali jeza irredentovskih listov nas pa le veseli in prijetno zabava.

Za Volaričev nagrobni spomenik so došli darovi: Mesar Andrej, kurat na Livku, 3 gld. — Sedej Jan, vikar v Borjani, 2 gld. — Ples Miroslav, župan v Devinu, 2 gld.

Nadaljne darove prejema J. Rakovšček, učitelj v Kobaridu.

Novi smodnik. — Vojno ministerstvo kot uprava monopola s smodnikom je dovolilo porabo brezdimnega smodnika v lovske in strelske namene. Odslej se bodeta prodajali dve vrsti tega smodnika. „Brezdimni smodnik za lovce in strelce št. I. (II.)“ Ta smodnik ne dela dima, je balistično posebno močan in učinkuje enakomerno; odudar je slab. Premembe v temperaturi in vlažnosti ne uplivajo dosti na ta smodnik, sploh pa odgovarja v vsakem oziru vsem zahtevam glede varnosti. Smodnik se more porabljati za vsako orožje, katero se sproži z roko, da je le v dobrem stanu, tudi če je narejeno za črni smodnik. Smodnik se dobiva pri licencijiranih prodajalnicah po $\frac{1}{2}$ in $\frac{1}{4}$ kg po 3 gld. 50 kr. oziroma 1 gld. 80 kr. Na pušicah so zapisana glavna svojstva smodnikova in navodila za njega porabo.

V Ločniku so bile v soboto nove volitve v I. in II. razredu. Po hudem naporu so zmagali Legovci v II. razredu z 11 glasovi, dasi so bili nasprotniki zmage skoro gotovi.

Uboj. — S Št. Viškogorske planote nam pišejo: „V ponedeljek 18. pr. m. zgodaj v jutru so se na Pečinah pretepali fantje s Pečin, Ponikev in Praprotnega. Dvajsetletni mladenič Štefan Laharnar iz Praprotnega je bil tako potolčen, da je v noči med 19. in 20. pr. m. za ranami umrl!

Tega tepeža je bilo krivo nesrečno zganje. Mnogi posestniki, ki skuhajo zganje „za domačo potrebo“ (?), — ga točijo za plačilo mladenčemu po cele noči — in ni čuda — če te novovrstne „krème“ uzročajo toliko tepežev s tako žalostnimi posledicami. Mero-dajne politične in finančne oblasti prosimo, da pazijo na te novodobne „krème“ in na policijsko uro. Pa tudi slavna županstva naj izvršujejo svojo dolžnost, da se vendar enkrat preperečijo tako pogosti poboji na naši Št. Viškogorski planoti.

Uravnava Idrije (Judrij) ob avstrijsko-laški meji se baje izroči posebnemu konsorciju, kateri sestavijo občinarji Mirnika in Bračana. Komisija, katero ste odposlali obe vladi, je svoje delo že dovršila. Od avstrijske strani sta bila v komisiji gg. vitez Waldmann, c. kr. okrajni komisar v Gradišču, in c. kr. višji inženir Bonavia.

Na Tolminskem so bili sestavljeni imeniki volilcev za kmečke občine le iz volilcev I. in II. vol. razreda zadnjih obč. volitev. — Ta pogršek je ukazalo glavarstvo popraviti s posebno okrožnico. Hvala!

Iz Tolmina poročajo, da 23. pr. m. je bila ondi volitev župana. Izvoljen je bil gospod Oskar Gabršček, dosedanji načelnik cestnemu odboru. Naj bi se mu posrečilo dobro voditi obširno tolminsko županijo.

S Tolminskega. — Opozoriti moramo naše hribovske krčmarje na novo vinarsko in sadjarsko društvo za Brda, ki se je ustanovilo lansko leto. Najboljši posestniki iz Brd so pri tem društvu. Zalogo vina ima v ulici Barzellini, tam blizu Sloginih šol. Kakor čujemo, posestniki iz Brd so najboljšo rebulo pripeljali v društveno klet. Naši hribovci naj se prav gotovo obrnejo do tega društva, ter vkupijo pristno rebulo. Društvo si prizadeva na vso moč postreči z najboljšim blagom. Upamo, da društvo napravi zalogo v gornjem delu mesta, kamor prihajajo naši hribovci. Odbor naj skrbi za dobro vino, in rodoljubi po deželi za dobre odjemalce.

Županstvo Vrtovin je bilo izpuščeno v našem zadnjem razkazu o volilcih v V. kuriji. Tu dobimo torej še enega volilnega moža. — Torej: nič strahu za peto kurijo!

Zadnje št. „Primorca“ smo razposlali raznim veleposestnikom. Prosimo jih, naj dajo čitati uvodni članek „Volitve pred durmi“ tudi drugim veleposestnikom. Le pozor! — Doslej sta se oglasila še dva, ki bosta z uspehom reklamovala volilno pravico v veleposestvu!

Dijak, kateri je končal dva gimnazijalna razreda, išče službe. Več pri upravnistvu.

Ostala Slovenija.

Poslanec Spinčič je govoril v poslanski zbornici dne 5. januarja o našem narodnem šolstvu, med drugim je omenjal tudi žalostne odnose v tem pogledu v Gorici in v Trstu. Tu prinašamo odlomek njegovega govora, ki se nanaša na naše kraje:

Kar se tiče slovenske ljudske šole v Gorici, ne maram izgubljati besed; vprašam samo to, dela li to čast naučni upravi, ali pa državi sami, da se občinsko zastopstvo gorisko naravnost igra z ukazi c. kr. vlade, ministerstva, kakor tudi deželnega šolskega sveta.

Glede slovenske ljudske šole v Trstu si tudi dovoljujem vprašanje, je-li na čast naučni upravi, državi, kjer so vsi državljani enakopravni, da toliko tisoč Slovencev, ki imajo v Trstu nad tisoč otrok, že od leta 1883.

prosijo slovenske ljudske šole (Čujte! Čujte) in da jo po 13 letih še niso dobili (Poslanec dr. Gregorec: Škandal!) Sedaj zadržuje prošnjo magistrat, sedaj deželni šolski svet, sedaj ministerstvo, in tako se nadaljuje med temi tremi oblastmi. Slovenci pa le ne dobé šole. To se godi kljub vsem zakonom, to se godi kljub vsem državnim temeljnim zakonom, o enakopravnosti in jednaki vrednosti vseh narodov v državi. Tako sem prišel do gospoda Luzzatta, s katerim tudi završim čisto ob kratkem. Včeraj je namreč tožil, kako pristranski se postopa s tržaškimi in primorskimi Italijani, da se postopa z njimi kakor s „parijami“, kako da sploh ničesar nimajo od c. kr. vlade, in menil je, da mora biti nasprotnik naučni upravi kakor avstrijski liberalci — v Trstu ga imajo za konservativca — kakor Tržačan in Italijan in izraelit, in završil je tudi svoj govor grmečimi besedami: „Roma deliberante, Saguntum perit“. Tržaški Italijani ne dopuste Slovincem v Trstu niti ljudske šole. Tržaški Italijani imajo srednjih šol. Državna uprava jih je hotela prevzeti tudi na svoje stroške, ali občinski zastop se je, kolikor meniznalo, temu protivil. Imajo navtiške šole, imajo obrtne šole, kjer se hrvaščina in slovenščina ne podučujeta niti kakor predmet. Ta zadnje imenovana šola je za vse Primorsko, a na večino dežele se ne ozira. Italijanom podeljujejo se na učilišču največje ugodnosti. In tržaški Italijani, liberalci — konservativci, Izraelitje se še drznejo tožiti tukaj, da vlada postopa z njimi kakor mačeha! Poznam to njih metodo. Tako se na Primorskem govori tudi od strani ces. kr. oblastev. Pogostoma se tudi govori, da je treba zatreti Slovence, da se jim ne sme ničesar pripustiti, samo da bodo zadovoljni Italijani. Med tem pa se poitalijančuje dežela. Kaj pa se zgodi z deželo potem, ko bode poitalijančena, na to naj mislijo konzuli. (Pritrjevanje in ploskanje).

Trst. — 17. pr. m. je bila v Rojanu prva italijanska propoved. Rojancev je bilo v cerkvi celih 13, drugi poslušalci pa so bili največ iz mesta in nekoliko z Grete. Pri poznejši slovenski propovedi pa je bila cerkev polna samih domačih župljanov. Boljšega dokaza za nepotrebo italijanske propovedi si pač ne moremo misliti!

Odvetnik dr. Anton Ferluga v Trstu je prijavil odvetniški zbornici, da odstopi od odvetniških opravil. Vsled te prijave je odv. zbornica zbrisala dr. Ferlugo iz listine svojih članov.

Progresova stranka namerava kandidovati za državni zbor najodločnejše in najrazupitejše lahone, obč. svet. dr. Veneziana, dr. Consola, Rascovicha in Combija, proti katerim bodo v imenu takozvane konservativne stranke kandidovali dosedanji poslanci Burgstaller, Luzzatto in Stalitz, v peti kuriji pa znani odvetnik dr. Rabl. Slovenci pa Nabergoja in — kakor vedó povedati nasprotniki — urednika lista „Pensiero Slavo“ dr. Jakičca (?), socialisti pa bodo kandidovali stavec Učekarja. — Svetujemo slovenskim volilcem, naj volijo progresove kandidate, kajti Rinaldinijevci so nam najbolj nevarni ljudje! —

Kranjska. — Dne 5 pr. m. je v državnem zboru naznanil sekcijski načelnik grof Latour, da misli vlada sedanjo strokovno šolo v Ljubljani preosnovati v popolno državno obrtno šolo.

Govori se, da bo deželni predsednik baron Hein v kratkem imenovan namestnikom v Gradcu.

Pri D. M. v Polju pri Ljubljani se je ustanovila konsumna zadruga.

Novo posojilnico so osnovali v Selcih pri Škofjiloki. Načelnik ji je župnik Mat. Erzar.

Z dnem 1. februarja t. l. začne v Rovtahn poslovati mirovno sodišče. To je prvo na Kranjskem. Za osnovo te naprave se je najbolj trudil c. kr. notar ribniški g. Ignacij Gruntar.

Na shodu, kateri se je vršil v nedeljo v Lescah, predstavljala sta se kot kandidata za mandat gorenjskih kmetskih občin gg. Tomo Zupan in Josip Pogačnik iz Podnarta. — Nedeljo teden je bil v „kat. delavskemu društvu“ v Ljubljani postavljen

kandidatom za peto kurijo društveni tajnik in delavec v predilnici g. Jos. Gostinčar.

O Vrhnjski železnici se nam poroča, da je c. kr. železniško ministerstvo naročilo deželni vladi kranjski razpisati politični obhod proge in upeljati izlastnjevalni postopek.

Štajerska. — „Slovensko društvo v Mariboru“ skliče v kratkem zaupne može Slov. Štajerja na shod, na katerem se postavijo kandidatje za bližajoče se državno-zborske volitve.

Sodni pristav v Celju g. Ferdinand Sokol pl. Reno je imenovan okrajnim sodnikom v Slovenijem Gradcu na mesto okr. sodnika dr. Aleks. Globočnika, kateri je premeščen v Konjice.

Okrajno glavarstvo celjsko si je ustanovilo svoj uradni list, s katerim hoče razglašati svoje ukaze in širiti sploh poznavanje zakonov. Prva številka je silno revna. Vsebina je: sedem notic v slovenskem in nemškem jeziku. Ta listič velja za celo leto s pošto 3 gl. 50 kr.

Koroška. — V Borovljah se je ustanovila nova lekarna. „Klagenf. Zeit.“ je prinesla razpis za oddajo lekarne z obrokom do konca januarja. V razpisu omenja okr. glavarstvo celovško, da okrog Borovelj bivajo po največ Slovinci in da je tedaj želeto, da prosilci znajo slovenski. — Posl. Koblar je vsled tega interpeloval min. preds. Badenija, hoče li pozvati okr. glavarja v Celovec (Mac Nevin), da oni razpis prekličie in v novem postavi zahtevo, da je z ozirom na večino prebivalstva konkurentom potrebno, dokazati znanje slovenskega jezika?

Razgled po svetu.

Avstrija. — Dunajski občinski zastop je sklenil pri naučnemu ministru Gautschu ugovarjati proti temu, da bi se priznala pravica javnosti češki šoli na Dunaju. Na Dunaju biva nad 100.000 Čehov, pa jim Nemci še ene javne ljudske šole na svoje stroške ne privoščijo. Taki so Nemci, pa naj bodo liberalci ali Luegrovci!

Na Dunaju je umrl geolog vladni svetnik Franc Krauss v 62. letu. Bil je znan tudi na Slovenskem, ker je znanstveno preiskaval kraške jame.

Novi državni zbor se snide baje že 26. marca t. l. Volitve imajo biti dovršene do 20. marca. Kakošno podobo bo imel ta novi drž. zbor, se danes še ne more soditi. Največje spremene bodo pri nemških strankah.

Spodnjeavstrijskim deželnim poslancem je bil izvoljen v petem okraju na Dunaju prof. Josip Sturm. Prof. Sturm je rojen Slovenec, a vzgojen na Hrvaškem, ter je več let služboval na gimnaziji v Novem mestu na Kranjskem, kjer je zapustil jako dober spomin. Čestitamo!

Meseca maja t. l. se odpre v Praterju na Dunaju mednarodna razstava tujih iznajdb na obrtnem, znanstvenem in umetniškem polju.

14. pr. m. je bilo pozvanih na Dunaju 6 državnih poslancev na dvorni obed. Med temi je bil tudi poslanec dr. Matko Laginja.

V soboto 16. pr. m. je bil dvorni ples v cesarski palači na Dunaju. Povabljenih je bilo tudi več poslancev, med istimi tudi trž. zastopnik vitez Nabergoj. Po običaju je cesar tudi obgovoril več poslancev in med obgovorjeni je bil zopet g. Nabergoj. Do mladočeških poslancev je izjavil cesar svojo zadovoljstvo na parlamentarnem delovanju, ter nado, da se bode zasedanje deželnega zbora češkega vršilo mirno. Sploh kaže Njeg. Veličanstvo ob vsaki priliki, kako živo se zanima za javne stvari in politiske dogodke. To je pokazal v dogovoru z drom. Laginjo, z drom. Šušteršičem in z Nabergojem. — Sosebno pa beležimo iskreno hvaležnostjo, da presv. cesar v noveji čas posebno pogosto odlikuje naše jugoslovanske poslance.

Ogerska. — Mesto Budimpešta namerava vzeti posojilo 50 milijonov goldinarjev za razne naprave. Vidi se, da si Madjarji prizadevajo, da bi prekosili s svojim glavnim mestom Dunaj. Ne ve se pa, kako se to konča; morda še s kakim polomom.

Polijski ravnatelj v Budimpešti pozivlja madjarsko časopisje, naj nikar ne piše o javni negotovosti v madj. Meki (Budimpešti) in sicer: „radi madjarskega patrijotizma“ naj to opusti. Ako se resnično beležijo vsi roparski napadi, ki se dogajajo v Pešti po noči in po dnevu, utegne to — kompromitovati nje „dobri“ glas!! Mar ne bi bilo umestneje, da bi se madjarska policija bavila več z lopovi in manj s časnikarstvom?

Nedavno sta bila v tem mestu dva roparska napada v enem dnevu. Eden teh se je dogodil v sredi mesta. Neka ženska je izvabila nekega natakarka v postransko ulico, kjer je čakal na žrtev njen ljubimec. Ob sta planila na natakarka ter mu siloma vzela listnico, v kateri je bilo 120 gld. V Andras-syjevi ulici je lopov iztrgal o belem dnevu zlato uro in veržico nekemu gospodu, ki se je tam sprehajal z dvema prijateljskoma. O napadovalcih seveda ni sledu. Prav lepo! Morda so tudi to pojavi „madjarskega patrijotizma?“

Ostale države. — V začetku prejš. meseca so mohamedanci na Kreti večkrat napadli kristjane, v nekem kraju so ubili enega kristjana, mnogo jih pa ranili. S takimi čini hočejo mohamedanci preprečiti izvajanje preosnov na Kreti. Tu ni dvombe, da jih je turška vlada sama nahujkala, ker bi se rada s tem izgovarjala, da ne more izvesti zahtevanih preosnov, ker se boji upora vseh Turkov na Kreti.

Iz Newyorka je došlo poročilo, da so ustaši na Kubi potolkli špansko vojsko. Pod vodstvom Gomeza so namreč uporniki 16. pr. m. po hudem, krvavem boju vzeli utrjeno mesto Santa Clara. Upornikov je padlo 1500, Španjcev pa 900 in 700 jih je ujetih. Španjci so zgubili 18 topov, 8000 pušk in mnogo streljiva. Gomez koraka z vojsko 18.000 mož na Havano.

Na dan sv. Nikole (po starem kalendarju) je bil poslan visoki dvorski dostojanstvenik v carigradsko črnogorsko poslanstvo, da poslaniku Bakiću izjavi pozdrave sultana in da mu preda za kneza krasno porcelansko posodje z udelano sliko kneza Nikole.

Pariški list „Soir“ javlja, da namerava belgijski kralj Leopold odpovedati se prestolu radi notranjih spletkarij, ter da je že kupil posestva na južni francoski obali, kjer se misli nastaniti.

Koncem marca se snideta v Genovi nemški cesar Viljem in italijanski kralj Umberto. — Kakor se čuje iz Rima, se je ponudil sv. oče španski vladi za posredovalca med Španijo in uporniki na Kubi.

V kratkem se bo vršila v Benetkah mednarodna konferenca zoper kugo. Razun Angleške se udeležé vse države te konference, celo Turčija, ki se navadno najmanj briga za zdravstvene naprave, je obljubila, kakor javlja korespondenčni urad iz Carigrada, da pošlje svoje zastopnike k temu razpravljanju.

Iz Rima se javlja: Kasala je sicer še v rokah Italijanov, toda utrdba je odrezana od Agordata, kajti čete dervisev dospele so do Bibare. Bati se je sleherni trenotek, da napadejo Kasalo. Tam je nakopičenega mnogo živeža in streljiva. — Poveljnik dervisev, emir Ahmed Fabril, je že s svojim štabom v Amidebu.

„Tribuni“ javljajo iz Masave: General Viganó je došel v Keren ter prevzel poveljstvo aktivnega voja. Te čete sestojijo iz planinskih lovcev, strelcev in pa iz jedne stotnije afriških lovcev. Derviši so si postavili svoje šotore pri Mogolu in, kakor vse kaže, ne mislijo se ganiti z lepa od tam. Italijanske čete so združene na črti Keren-Agordat.

Razgled po slovanskem svetu.

Hrvaška. — Stroj sedanjega sistema na Hrvaškem deluje neprestano. Snujejo se madjarske šole za hrv. otroke, po železnicah v Hrvaški se skoro ne moreš voziti, ako ne umeš madjarski, trosijo se stotisoči v proslavljenje državne ideje madjarske, uničujejo se mlade existencije, ako tako zahteva moloh „madjarska očuljivost“, profesorji raznih šol se morajo uvrščati, ako nečejo obsedeti v kolo pospeševalcev sistema „reda in dela“

— o redu nočemo govoriti, „dela“ pa je res mnogo v tem sistemu za nasprotnike hrvaštva, — gospodarski odnosi slabšajo tako, da hrvaški izseljenci kar trumoma delajo prostor madjarskim priselcem, in slednjič je prišlo na vrsto novinstvo. Te dni je razpravljala hrvaški sabor o zakonskem načrtu, s katerim se tožbe radi žaljenja časti tiskopisom odmaknejo porotnim sodiščem in bodo sodili o istih redni sodniki. Kaj to pomeni na Hrvaškem, tega ni treba praviti. Ako katerikoli opozicijski časopis le malo trdo prime to ali ono vladno korifejo, hitro se uloži tožba radi razžaljenja časti in v tem hipu bo obsojen dotični urednik. Kajti pomisliti je treba, da je stališče hrvaških sodnikov nekoliko drugačno nego naših avstrijskih. Mi priznavamo sicer, da imajo porotna sodišča svojo senčno stran tam, kjer je ena narodnost na milost in nemilost izročena drugi narodnosti, kakor tu pri nas v Gorici. Ali na Hrvaškem živé Hrvatje. Sicer pa kaže ta nervoznost, s katero vladna večina sili na ta zakon, kolike vrednosti so neprestana bagatelizovanja opozicije in samohvale nositeljev sedanjega sistema, ter zatrdilo, da se je ta sistem globoko ukoreninil v narod in da opozicija gineva od dné do dné. Čudno, ves narod je na njih strani, in vendar se bojé sodnikov iz naroda! To vendar ni nikako soglasje!

Hrvaški listi poročajo, da se dobro razpečavajo kolajne, kovane v spomin dr. Ante Starčevića. Kolajne so treh vrst: medene, pozlačene in srebrne. Sprejaj je oprsje prvaka dr. Ante Starčevića, na drugi strani pa datum njegovega rojstva in smrti, antografski podpis pokojnikov in geslo „Bog i Hrvati“. Te kolajne je izdelal glasoviti zavod Roberty — v Milanu. Kakor da res ne bi bilo domačega umetnika, ki bi umel izdelati tako kolajno, in za to je bilo treba naročiti jo v Italiji! Oj, slovanski ponos, kje si?!

Na Reki se vodijo neke razprave, da se za Reko uvedejo nekateri ogerski zakoni, ko so dosedaj veljali avstrijski zakoni. Že v prvi seji je govoril dr. Barčić proti vpeljavi madjarskih zakonov, zlasti brez dovoljenja hrvaškega bana, ki je za to neobhodno potrebno. Proti njemu je govoril dr. Vio, češ, da Barčić govori samo v svojem imenu. Kako slabo pa hrv. vlada brani svoje pravice nad Reko, se vidi iz tega, da prav nič ne protestuje, ko se Ogri kar s silo hočejo tam ugnezdit. Pa saj grof Khuen-Hederwary ne sme nič reči, ker je le ban po milosti Madjarov.

Češka. — „Narodni Listy“ so priobčili članek, v katerem naglašajo, da se Čehi razstave v Parizu ne udeležé, ako se za nje ne odkaze poseben oddelek. Če razstavijo v avstrijskem oddelku, se njih izdelki smatrajo za nemške in se z njimi povečuje nemška slava. Čehi morajo za se razstaviti. da bo svet vedel, kaj je plod njihovega dela. S tem pa bi se svet utegnil prepričati, da avstrijski Nemci nikakor ne prekašajo Čehov v kulturnem oziru.

Mladočeh dr. Podlipny je že potrjen praški županom. Nekateri so mislili, da ne dobi najvišjega potrjenja radi nekega govora, kateri je imel pri neki slavnosti te lovadcev na Francoskem. Grof Badeni pa ni imel takih pomislov, njemu je bilo za to, da ne bo v Pragi v mestnem zastopu kakih demonstracij, ki bi utegnile povzročiti razpust mestnega zastopa. Vlada sama je pregovorila dr. Srba, da se je odpovedal županstvu v korist dr. Podlipnemu. Grof Badeni je imel prežalostne skušnje z razpustom dunajskega zastopa, da bi poskušal kaj enakega še v Pragi. Sicer pa tudi upa, da bodo Čehi sedaj raje podpirali vlado, ko je njih pristaš praški župan.

Novi praški župan dr. Podlipny in „Katoličke Listy“. — Z novim letom je začel izhajati v Pragi dnevnik „Katoličke Listy“. Izdaje ga ob podpori višjega in nižjega duhovništva češkega delniško društvo sv. Vojteha. Ta v pravem katoliškem duhu urejevani list piše ob izvolitvi dr. Podlipnega za župana zlate Prage v svoji 6. številki tako-le: „Priznavamo, da nam jako ugaja, da se je dokončal razljučeni bratski boj v mestni hiši.

Zelimo le, da bi bil mir trajen. Osobnosti, zaradi katerih sta si ležali obe stranki v laseh, naj stopijo v ozadje. **Salus reipublicae suprema lex esto.**“ Blaginja domovine bodi najvišja zapoved. Isti časnik poroča v 9. številki: „Sprejemši volitev, imel je dr. Podlipny miren domoljuben govor te završil ga: Prejšnji gospod župan je slovo jemaje od svojega urada zaklical: „Bog blagoslovi našo „matičko“ Prago: jaz pa pristavljam: Človek, potrudi se in Bog te blagoslovi!“ — Kaj ko bi drugod utegnili voditi one, ki se sami nazivljajo „katolike“ načelo: „Calumniari suprema lex esto!“ — To v odgovor „P. Listu“.

Dalmacija. — Dalmatinski lahoni se silno veselé že nekaj dni sem. Dosla jim je z Dunaja vest, da je zbornica poslancev sprejela resolucijo posl. Bonde, da je v Spljetu osnovati nižjo italijansko gimnazijo. Ta resolucija pa zaspi najbrž večno spanje, kot so resolucije o ital. vseučilišču v Trstu in še mnoge druge, važnejše.

Bosna-Hercegovina. — Kakor čujemo, ostavlja dieni, požrtvovalni zborovodja nar. pevskega društva „Trebeviča“, gosp. Nikolaj Pissenberger mesto Sarajevo, v katerem si je tekem let pridobil vsled svojih lepih lastnostij in jeklenega značaja jako mnogo prijateljev. G. Pissenberger je bil ustanovitelj društva in njegov prvi pevovodja. Istega zamenj do sedanjí pevovodja mostarskega pev. društva g. Vinko Šubir, tega zopet vodja pev. društva „Zvezda“ v Varešu, g. Anton Jirka.

V Livnu so ustanovili narodno pevsko društvo „Dinara“, ter so pravila od vlade že potrjena.

Kakor iz Sarajeva poročajo, se je obrnila bolezen presv. nadškofa dr. Stadlerja na slabše; častiljivi bolnik čuti velike bolečine po vsem telesu in težko diha. Vendar se nadejamo, da pretrpi tudi to skušnjo srečno in da se kmalu zboljša.

Cesar je upokojil arhimandrita Gjorgja Magaraševića na njegovo lastno prošnjo.

Deželna vlada je sicer opozorila mohamedance, da bi glede na kugo v Indiji se letos v manjšem številu udeležili božje poti v Meko, naravnost zabranila pa ni tega. Ob enem je naznanila istim, da jih, v slučaju, ako se pokaže kuga v Meki, na vrnitvi v domovino ne pusti v deželo, dokler se ta božja šiba ne poleže.

„Bos. Pošta“ javlja, da je na milenijski razstavi bila razstavljena sablja znanega junaka Smail-Age Čengića, čegar slavna dela je opeval pok. hrv. ban Mažuranič v krasnem eposu. Sabljo je razstavil neki potomec Smail-Age, a kupil jo je sarajevski bankér Josip Löschner. Na sablji je turški napis, nožnica je pa z zlatom okovana.

Galicija. — Lvovski učitelji in učiteljice so volili te dni voditeljico neke meščanske šole v okrajni šolski svet. Govori se, da deželni šolski svet ne misli ugovarjati volitvi ženske v okr. šolski svet. To je prva zastopnica učiteljskega stanu v okrajnem šolskem svetu v Avstriji. Vsekako je zanimivo, da je baš v Galiciji najprej ženska emancipacija toliko prodrla, da volijo ženske v tak zastop.

Poljska. — Stadlevski, nadškof v Poznaniu, je izdal te dni na podrejeno mu duhovščino okrožnico, v kateri jo spodbuja, da naj spoštuje vsako narodnost, toda da naj ljubi svojo — poljsko. Glede cerkvenih molitev, radi katerih Nemci hočejo, da bi se v cerkvi samo nemški molile, priporoča nadškof, da naj duhovniki iste opravljajo v jeziku narodne večine, a ne v jeziku posameznikov ter jih opozoruje na to, da Bog sprejme molitve v vseh jezikih. Dovoljuje jim tudi, da to povedo s priznice oni gospodi, kateri ni prav, da duhovnik Poljak moli v svojem materinskem jeziku. Takih škofov je treba!

Srbija. — Belgradske „Male Novine“ pišejo v božični številki med drugim tudi za nas važne vrstice: — Poglejmo bliže okoli sebe; poglejmo na naš balkanski poluotok, ali še bliže: na naše južnoslovansko pleme.

— Srbi, Hrvatje, Slovenci in Bolgari, stvarno jeden narod s štirimi različnimi imeni, se dandanes med seboj prepirajo, črté in drug drugega ogibajo, čeprav bi morali vsi sprevideti, da jim je jedina rešitev v skupni bratški slogi in ljubezni. Vsako teh plemen ima nekaj uglednih rodoljubov, ki vedó za potrebo te skupnosti in težé po idealnem bratstvu. Toda malo je stvilo takih mož. Kako bi bili tu potrebni miritelji, in apostelji resničnega bratoljubja!

Rusija. — „Peterburgskija Vjedomosti“ javljajo: Car je podaril petrogradskemu zdravniškemu društvu izdatno svoto 460:000 rubljev in sijajno Tajčino palačo, da zgradi zdravnišče za bolne na prsih. Ta ustanova bo posvečena spominu na carico Marijo Aleksandrovo.

Car je imenoval grofa Mihajla Muravjeva v vodjo ministerstva za zunanje posle in Šiskina članom državnega sveta. Grof Muravjev je bil do zdaj ruski poslanik v Kodanju, kjer ga cenijo jako visoko. Francoski listi se veselé tega imenovanja, ker vedó, da Muravjev ljubi Francijo, a ne ljubi Nemčije; tako ga sodijo tudi v diplomatskih krogih.

Iz Petrograda javljajo, da je car Nikola poslal grofu Šuvalovu zelo laskavo pismo, v katerem izraža svoje upanje, da grof skoro ozdravi in da svoje sile zopet posveti državnim poslom. Poleg svojega podpisa je bil car napisal: „Iz globoke hvaležnosti“.

Raznoterosti.

* **Redek slučaj.** — Profesor dr. pl. Valenta v Ljubljani je ravnokar razglasil jako zanimiv, doslej neznan slučaj iz zdravniške prakse. V Neulerchenfeldu je živela žena nekega delavca Ana Helm, katera je povila 32 otrok, 26 dečkov in 6 deklic, ki so vsi dosegli precejšnjo starost. Ana Helm je povila trikrat dvojčke, šestkrat trojčke in dvakrat četvorčke. Matí te Ane Helm je bila povila 38 otrok. Posebno čudovito je to, da je Ana Helm bila močno epileptična, njenih otrok pa ni nobeden podedoval te bolezni. Po statističnih izkazih je mej 13 milijoni porodov jeden s četvorčki.

* **Tisočletnica krvavih klobas.** — Letos slavi krvava klobasa tisočletnico svojega obstanka. Leta 897. je bizantinski cesar Leon IV. izdal strog ukaz zoper izdelovanje in zavzivanje krvavih klobas ter določil, da je tistega, kdor bi zavžil ali prodal krvavo klobaso, ostro bičati in mu lase postriči do kože.

* **Nespametna stava.** — Do kam zavede nespametna stava, kaže ta-le slučaj, ki se je dogodil te dni na Dunaju. Kočijaž Turek je stavil sé svojimi tovariši, da izpije na jeden dušek za jedno krono ruma. Nagnil je steklenico, izpraznil isto na jeden dušek ter jo veselo in „junaško“ zabrusil ob tla. Takoj zatem udarila mu je kri v lice, zakričal je, poskočil in se zgrudil mrtev na tla. Prestrašeni tovariši so se, videči to, kar poizgubili. — Ali ne bi mogel ta novi, žalostni slučaj, že jedenkrat spametovati žganjarje.

* **Zdravilo proti bolečinam na glavi.** Dr. Ryde v New-Yorku zatrjuje, da je najbolje sredstvo zoper nervozno bolečino v glavi — hoditi ritenski. Dostí je, pravi dr. Ryde, ako se človek po 10 minut na dan vadi v tem. Najbolji prostor za to je ozek hodnik, po katerem se je sprehajati ritenski gori in doli. Hoditi je treba počasi; najprvo stopati na prste, potem na pete. Dr. Ryde trdi, da je poskusil to že z mnogimi bolniki in da je vselej imel sijajen vspeh. Kdor ne bi hotel verjeti temu, pa naj — poskusi!

* **Rudolf Falb v bēdi.** — Iz Berolina poročajo, da je svetovnoznanega učenjaka prof. Falba zadela káp ter sta mu otrpli obe nogi. Tako je stari učenjak s svojo družino dospel v največo bēdo. Mnogoštevilni njegovi prijatelji nabirajo med narodom prispevke za časten dar, ki naj ga reši vsaj gmotnih skrbi.

* **Mlada novoporočenca.** V Kuli (Ogerska) poročil se je po Božiču neki 70 letni vdovec in sicer že petikrat! Vzel je 80 let staro vdovo. — Ta dva pa imata „korajžo“!

* **Ženska obsojena na vešala.** Sodišče v Požegi je obsodilo dne 5 p. m. 23-letno ženo Ano Abričvevo iz Šagovine na smrt na vešalih, ker je bila umorila svojega soproga Štefana. Umorila ga je zato, ker je bil pijanec ter je večkrat grdo ravnal z njo. Ko pa je nekega večera hotel posiliti njo in njeno sestro, pograbila je sekuro in mu razklala črepinjo.

* **Praktični Amerikanci.** — Ameriški časopisi javljajo, da namerujejo najbogateše ameriške zavarovalne družbe združiti se v ta namen, da v zdravih górskih krajih zgradijo zdravnišče za svoje zavarovance, bolne na prsih. To pa ne morda iz človekoljubja in usmiljenja, ampak iz gole sebičnosti: s tem namerujejo podaljšati življenje bolnikom kolikor možno, vleči ves ta čas zavarovalnino in pa zavleči izplačanje za slučaj smrti zavarovane glavnice.

Narodno gospodarstvo.

Krompirjevec kot gnoj. V nekterih pokrajinah v Rudogorju imajo že dalj časa navado krompirjevec razgrinjati na sosednje ledine, da ga po zimi porabijo za kurjavo ali za steljo v hlevih. Če pa časih nagloma zapade sneg, ostane krompirjevec pod snegom, kar pa prebivalcev ne vznemirja preveč, ker jim je izkušnja pokazala, da na njivah, na katerih je po zimi ležal krompirjevec, raste trava dokaj lepše nego navadno. V pojasnjenje te izkušnje je trepa omenili, da vremenski vplivi čez zimo provzročijo, da se krompirjevec kolikor toliko razkroji ter tla dobro pognoji s „kalijem“. Vrh tega služi travi kot topla odeja ter ji pospešuje rast. Spomladi pa se krompirjevec še vedno lahko porabi za steljo in za napravo mešanca.

Gnojenje špargljem jeseni. — Špargljem zadostuje, če se jim jeseni prekoplje greda in se potem pokrije z gnojem. Snežnica in deževnica izpereta gnoj ter doneseta rastlinam živeža. Po gredi natrošen gnoj pa varuje gredé s šparglji prevelike suše.

Kako se mršavi konji kmalu popravijo? Mršavi konji se popravijo po krepki krmi, ki pa mora biti previdno sestavljena, da ne nastane kaka ovira, v prebavljanju. Poleg ovsja je bob najprimernejša zrnata krma, katera se vozniim konjem poklada, kadar imajo težko delo, polovica navadnega ovsenega deleža, in sicer zdrobljenega ter zmešanega z rezanico in z ovsom. Tudi majhen prídavek lanenega semena služi v ta namen prav dobro, ker se po njem konji debele in dobe lepo svetlo dlako.

Kravji hlev imej vedno čist zrak, zlasti med molžo, ter naj toplina ne presega 18° C. V hlevu je vedno gledati na največjo snago ter je treba kravam pripraviti suho in snažno ležišče. Krave naj se vsak dan snazijo s štrigljem.

Vpliv mraza na semenje je ugoden, ker skušnje kažejo, da se rastline, ki izrastejo iz semena, ki je zmrznilo, razvijajo hitreje nego druge.

Vnetica vimena pri kravah katere prvokrat storijo, je nekaj naravnega in nasledek velikega navala krvi in mleka v vime. Tako vime naj se zdravi tako le: 1.) Izmolze naj se pogosto in do čistega. 2.) Molze naj se z mastnimi rokami in varno, da žival ne trpi bolečin. 3.) Oteklo vime naj se drgne s kako čisto mastjo ali z mlekom. 4.) Vime naj se precej po molži dobro osuši. — Vse to je potrebno, če ne, je nevarnost, da se vime strdi in posamezni seski ogluše.

Književnost.

Rusko-slovenski slovar prof. M. M. Hostnika z rusko slovnico za Slovence se prične tiskati v naši tiskarni v par tednih. Slovar bo obsegal kakih 30 tisk. pol. Imé prof. Hostnika nam jamči, da bo delo dovršeno v znanstvenem pogledu. Da bo tiskarski del dovršen, za to jamči dosedanje delovanje naše tiskarne. Naročili smo povsem nove črke raznih vrst; za raznovrstne na-

glase, ki so potrebni pri slovarju, smo morali oskrbeti celó matice na svoje stroške. Ne strašimo se torej ne truda ne troškov, da podamo Slovincem prepotrebno knjigo, kakoršne doslej še nismo imeli.

„Nada“, jako krasni ilustrovani list, izhajajoč po dvakrat na mesec v Sarajevu, iznenadila nas je v svoji drugi letošnji številki s fino izdelanimi ilustracijami Blejskega jezera z otokom in gradom, kmetske hiše iz okolice blejske, vasi Gornje Gorje v bližini Bleda. Nadalje prinaša podobno: gorska kola, hiša v Bledu, Babin zob pri Bledu, kmetica iz okolice blejskega jezera, slap Peričnik v bližini Bleda, lesena kmetska kočá v blejski okolici. Ilustrovatelj L. Kuba je izborno izvršil vse te slike. Značilne so posebno hiše iz okolice Bleda, nad vse istinit je pa kos vasi Gornje Gorje s senoseki, odhajajočimi na košnjo. — Pri tej priliki omenjamo, da je sodrudnik „Nade“ naš pesnik Simon Gregorčič, ki je lani priobčil v tem listu krasno filozofsko pesem „Oblakom“.

Poslanica*).

Podpisani izjavljam, da ni resnično, kar se je poročalo v „Primorcu“ št. 22., z dne 27. oktobra 1896., o občinskem tajniku iz Bat. — Resnično pa je, da sem se, kot dotični občinski tajnik, sam in prostovoljno odpovedal službi, kakor je tudi razvidno iz obč. zapisnika, stev. 467 z 27. oktobra 1896.

V Batah, dne 30. januarja 1897.

Anton Prah.

*) Za sestavke pod tem naslovom je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor nalaga tiskovni zakon — Op. ur.

Loterijske številke.

23. januarja:	
Gradec	83 65 14 75 8
Dunaj	63 24 55 56 75
30. januarja:	
Trst	19 17 5 18 39
Line	40 43 17 59 45

Dunajska borza

30. januarja 1897.

Skupni državni dolg v notah	102 gld. — kr.
Skupni državni dolg v srebru	102 „ 20 „
Avstrijska zlata renta	123 „ 60 „
Avstrijska krona renta 4%	101 „ 20 „
Ogerska zlata renta 4%	122 „ 20 „
Ogerska krona renta 4%	99 „ 80 „
Avstro-ogerske bančne delnice	971 „ — „
Kreditne delnice	378 „ — „
London vista	119 „ 78 „
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58 „ 65 „
20 mark	11 „ 73 „
20 frankov	9 „ 51 „
Italijanske lire	45 „ 35 „
C. kr. cekini	5 „ 66 „

Tržne cene.

	za 100 kilov	
Kava: Santos	gld. 132—	do 140—
Sandomingo	160—	—
Java	160—	164—
Cejlon	185—	—
Moka	192—	—
Sladkor	34—	35—
Špeh	52—	56—
Petrolij v sodu	18 ³ / ₄ „	—
v zaboju	6-10 „	—
Maslo surovo	64—	66—
kuhano	81—	82—
Moka (Majdičeva):		
št. 0 gld. 15-45, št. 1 gld. 14-95, št. 2 gld. 14-45,		
„ 3 „ 13-85, „ 4 „ 13—, „ 5 „ 12-45,		
št. 6 gld. 11-45, št. 7 gld. 9-45		
Ogerska:		
št. 0 gld. 15-20, št. 1 gld. 14-70, št. 2 gld. 14-20,		
„ 3 „ 13-70, „ 4 „ 13-30, „ 5 „ 12-80,		
št. 6 gld. 12-20.		
Otrobi debele	gld. 4-50	do 4-70
drobne	4-50	4-70
Turšica navadna	5-50	6-40
Oves	6-50	7—

Dr. M. Keršovani

ordinuje v lastni hiši

v ulici Barzellini

h. št. 2.

**Prvi in najstarejši
fotografično-umetniški zavod**

Antona Jerkiča v Gorici na Travniku

(poleg nedéskoflje št. 11)

prevzema vsa v fotografično stroko spadajoča dela do naravne velikosti; izdeluje fotografije na porcelan, na broše (najnovejša iznajdba), na žido, platno itd., akvarele, oljnaté slike; posnema po starih fotografijah pomanjševalno ali povečevalno na najkusejši način. Neprekosljivo delo jamči. Cene poštene. 26-2

Važno za poljedelce!

Gosp. Franc Jeschek v Gorici, da olajša vpeljavo in uporabo

umetnega gnojiva

tudi v naši deželi, je poveril zalogo istega g. Mih. Culot v ulici Rovere št. 3 v Gorici. Ker je ravnokar nastopila doba za poljedelska dela, se opozarjajo kmetovalci, da se dobi to umetno gnojivo tudi v najmanjši količini. 37

Izvrsten fin med

iz poljskih in gorskih cvetic

prodaja podpisana

v ulici sv. Klare št. 6

in

na pokritem trgu.

8-2

Ana Kogoj.

9-1

Klepar

29 13-1

Artur Makuc

via Stretta št. 1 v Gorici

priporoča vinogradnikom svoje **škropilnice proti peronospori** iz trdega bakra izvrstne sestave, katere se na lahek način razstavi, dalje **stroj za žveplanje sodov** (žveplavniki - Solferratore) iz cinkanega železa, kakor tudi pripravo iz medne kovine, s katero se varuje vino pred plesnobo in cikanjem pri točenju iz soda (kan). Prevzema v popravilo vsakovrstne druge stroje po zmerni ceni. Prevzema vsa kleparska dela pri zgradbi novih hiš. itd.

Mihael Malik

trgovec v Ajdovščini

naznanja slavnemu občinstvu, da je uredil trgovino z mešanim blagom na drobno in debelo v hiši svojega tasta g. Franca Makovec pri Putrihah.

Priporoča se svojim rojakom za blagohotno podpiranje kot tedaj, ko je bil še poslovodja pri g. A. Casagrande.

Skrbel bode, da ustreže vsakej želji p. n. občinstva dobro in točno. Posebno pa priporoča pravo stajersko željezo, najfinejši alkohol (špirit), moko, otrobe, tursico in druge pridelke ter jestvine po najnižih cenah.

Anker

25, 25-3

Liniment. Capsici compos.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

pripoznano kot **izvrstno bol ublažujoče mazilo**; za ceno 40 kr., 70 kr. in 1 gld. se dobi po vseh lekarnah. Naj se zahteva to **splošno priljubljeno domače zdravilno sredstvo** vedno le

Richterjev Liniment s „sidrom“

kot edino **pravo** in vzame le tako steklenico, ki je previdena s „sidrom“ kot znano zaščitno znamko.

Richterjeva lekarna „pri zlatem levu“ v Pragi.

Vinarske in sadjarsko društvo za Brda

s sedežem v Gorici, ulica Barzellini št. 20.

priporoča

po nizki ceni slavnemu občinstvu

svoja pristna brisška vina: rebulo, modro frankinjo in druga navadna črna vina, pridelke svojih članov.

Razpošilja na vse kraje od 56 litrov naprej.

Uzorec vin pošilja na zahtevo.

Oglas p. n. g. trtorejcem!

Odreзки ameriškanskih trt

Riparia - Solonis - Rupestris

za cepljenje,

katerih se ne prime trtna uš, kakor tudi druge kakovosti sadik domačih in francoskih iz lastnih trtne uši prostih nasadov priporoča

10-1

Iv. Jož. Strekel

veleposestnik

27-3

v Semeniški ulici v Gorici.

Franjo Jakil

Tovarnar kôž v Rupi

zaloga v Gorici Rabatišče 2.

Ivan Reja

začasni oskrbnik vinarskega in sadjarskega društva za Brda s sedežem v Gorici, ulica Barzellini št. 20. in gostilničar „Alla Colomba“ v Gorici, na voglu ulice Morelli. Priporoča se rojakom v mestu in deželi.

Anton Vodopivec

gostilničar

„pri petelinu“ v Trstu via Ghenga št. 7. (zraven j. kološpora), ima zalogo vipavskih vin v Prvačini pri Gorici.

IVAN DEKLEVA

veletržec z vinom,

ima v svojih zalogah vseh vrst domačih in istrskih vin. Cene zmerne.

ANTON OBIDIČ

čevljar v Semeniški ulici št. 4 se priporoča Slovencem v Gorici in v okolici za blagohotna naročila.

Pek Karol Drašček

priporoča

pekarijo v Riva Corno 4 in podružno prodajalnico kruha v Semeniški ulici 2.

Svečar J. Kopač v Gorici

Solkanska ulica 9

priporoča pristne čebelno-voščene sveče kg po gld. 2-45. Za pristnost jamči s 1000 kron. Sveče slabjših vrst po jako nizki ceni. Zaloga kadil za cerkve po gld. 1-20, 1 gld., ter 50 kr. kg. Razpošilja na vse kraje avstro-ogerske monarhije.

Trgovec z vinom Ant. Pečenko

Vrtna ulica št. 8.

priporoča v sodčkih od 56 litrov naprej pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, brisških in istrskih in dalmatinskih vinogradov. Cene zmerne, postržba točna. Za pristnost vina jamči.

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici št. 23

priporoča

svojo trgovino raznih jedilnih potrebščin. Postržba točna.

Ambrož Furlan

v Tržaški ulici št. 4

priporoča svojo trgovino jedilnih potrebščin in domačih pridelkov.

Usnjar Franc Bensa

v Ozki ulici 8

priporoča vsakovrstno usnje, podplate, kopita, orodje in druge potrebšchine za čevljarje.

Anton Koren

Gosposka ulica 4

priporoča razno lončarsko, porcelansko in stekleno blago, reže in uklada šipe ter pripravlja okvirje.

Hausner & Lokar

tovarna usnja v Mirnu pri Gorici.

Zaloga in prodaja na drobno v **Gosposki ulici št. 9.**

Klobučar Anton Fon

v Semeniški ulici

priporoča svojo bogato zalogo klobukov in kap ter gostilnico preskrbljeno z izborn. vini.

Andrej Jakil

Tovarnar kôž v Rupi

p. Miren.

Prodajalnica na Kornu v Gorici.

Jožef Novič krojač

Gosposka ulica št. 14

se priporoča čistiti duhovščini in ostalemu občinstvu v Gorici in na deželi za razna v krojaško obrt spadajoča opravila. Izdeluje po meri točno in po raznih cenah.

Alojzij Valič

v Ajdovščini št. 57

ima zalogo vsakovrstnega usnja, podplatev itd. po najnižji ceni.

Priporoča se slavnemu občinstvu.

Ne sllišano še!!

V življenju se ne zgodi več tako redka prilika, da bi se moglo dobiti le za 2 gld. te-le potrebne predmete, in sicer 40 komadov: 1 prima-ura, najelegantnejša, lepo pozlačena, z lepo verižico, točno kazoča, z enoletnim jamčenjem; 1 fina zapestnica za dame iz pariškega duble zlata; 1 najelegantnejša započnica za dame nove fačone; 1 krasna židana zavratnica za gospode; 1 igla za isto z umetnimi briljanti; 3 komade elegantnih gumbov iz duble zlata z umetnimi briljanti za prsa; 2 mehanična gamba za manšete, duble zlato s patentovanim zapiralnikom; 2 krasna gumba za ovratnico iz duble zlata; 1 elegantni prsten za gospoda z lepim kamenom; 6 najfinjših barvanih žepnih robcev; 1 krasno in fino obrobjeno žepno ogledalo; 10 finih angleških papirjev za pisma in 10 zavitkov. Vseh krasnih predmetov stane z uro vred odslej le 2 gld. in se dobé, dokler so v zalogi, po poštnem 3 8 2 povzetju pri krakovski 6 5 - 4

trgovski hiši **F. Windisch v Krakovu,**

(Krakau, Postfach Nr. 16-10).

Who pije
Kathreiner
Kneippovo sladno kavo?
Vsak
kdor ljubi okusno kavo, hoče zdrav ostati in si kaj prihraniti.